

brezplačni izvod | letnik 2, številka 1

FEBRUAR 2011

Modri Jan

revija za spoznavanje in ohranjanje narave

od 4 do 12 let

04

9 771855 886002 >

Kazalo

Predstavljamo

REČNI REŽIMI	4
HE DRAVOGRAD	8

Spoznaj naravo

TRIGLAV	10
ŽIVALI V GORAH	13
KOZOROG	14
GORSKE RASTLINE	18

V Sloveniji in po svetu

GORSKI REŠEVALEC	20
KRANJSKA GORA	22
KEKČEVA DEŽELA	24
PLANINSKI MUZEJ	26
ŠVICA	28

Bodi moder

VARNO V GORE	30
OČISTIMO GORE	32
ZLATOROG IN CVETLICA	35
IZLET V GORE	36

Na obisku

URŠA URŠIČ	38
GAL GJURIN	40

Razmišljaj in ustvarjaj

VALENTINOVO	42
FOTOGRAFSKI NATEČAJ	42
MATERINSKI DAN	43
PTIČJE HIŠKE	44
PISMA ZA MODREGA JANA	46
DOBRODELNE VOŠČILNICE	47
MODRI KVIZ	48

MODRO ZA UČITELJE

EKONALOGI	50
-----------	----

Juhej!

En lep Kekčev pozdrav sem ti namenil zato, ker je tokratna številka v znamenju gora. Spoznavala bova gore, gorske rastline in živali, se naučila, kako poskrbeti za varnost, ko greš v gore, čudila se bova pogumu gorskih reševalcev in obiskala gorato deželo. Aha, pa seveda tudi našo Kekčevo deželo! Zraven bova pridno risala, barvala, sestavljala, ustvarjala in prepevala. Saj veš, pomlad je pred vrati in in z njo rožice, ljubezen, ptički in praznik za mame ... ;-)

Naslednjič se vidiva **22. 4. 2011**, do takrat pa »lica rdeča, smeh in sreča to zaklad je, hej, juhej«!!!

Rečni režimi

Si že kdaj slišal za rečne režime? Tako rečemo nihanju količine rečne vode med letom. Na to nihanje najbolj vpliva podnebje. To pomeni, da je visoka ali nizka količina vode odvisna od količine dežja, topljenja snega in taljenja ledu.

Poglejva, katere rečne režime poznamo. To so:

A ENOSTAVNI REČNI REŽIMI:

- 1. Ledeniški
- 2. Dežni
- 3. Snežni

Snežni rečni režim ima reka Drava, ki izvira v sosednji državi Italiji na Toblaškem polju, kjer se poleti talijo snežišča in ledeniki. Zato ima največ vode maja in junija,

B MEŠANI REČNI REŽIMI:

- 1. Dežno-snežni
- 2. Snežno-dežni

C KOMBINIRANI REČNI REŽIMI

najmanj pa pozimi. To je zelo ugodno za hidroenergetsko izrabo, saj številnim drugim rekam v poletnem času vode manjka.

MODRI JAN NAGRAJUJE

Kaj je vzrok za snežni režim?

- A taljenje snežišč in ledenikov
- B večje količine padavin v poletnem času
- C poplavljanje

Na elektronski naslov modri-jan@hse.si mi do 12. 4. 2011 pošlji pravilni odgovor. Izžrebal bom srečneža, ki bo prejel **Slovenske ljudske pravljice in pripovedke**. Knjigo podarja knjigarna Mladika.

 založbamladika

www.zalozbamladika.si

Že veš?

Največji pretok v času topljenja snega in taljenja ledu imajo reke s snežnim režimom. Najvišjo količino vode imajo pozno spomladi, najnižjo pa pozimi. Ker se sneg in led takrat ne topita, seveda!

MODRI JAN: Juhu! Gremo s splavom po Dravi!

SONČICA: Ampak Modri Jan, Dravo smo spoznali že v prvi številki revije. Vemo, da je ena daljših evropskih rek in da je zaradi velike vodnatosti in velikega padca v Avstriji, Sloveniji in na Hrvaškem na njej več hidroelektram.

MODRI JAN: Aha, ampak zdaj sem izvedel še cel kup zanimivosti. A veš na primer, da je nekoč veljala za pomembno prometno pot?

SONČICA: To pa vem! Splavarstvo je bilo ena pomembnejših in najbolj dobič-

konosnih gospodarskih dejavnosti. Po Dravi so s splavi prevažali les, sadje in vino.

MODRI JAN: V tedanjem Mariboru je bilo pristanišče za splave »lentstatt«, na katerega še danes spominja ime najlepšega dela mesta – Lent.

SONČICA: Zdaj pa tu vsako leto poteka tradicionalni, skoraj mesec dni trajajoči, kulturni festival, kajne?

MODRI JAN: Točno tako. Pa še eno zanimivost o Dravi imam zate! Ali veš, da se v njej in v njeni prijateljici Muri skriva zlato?

SONČICA: Ah daj no, Modri Jan, zdaj pa že pretiravaš. Preveč gledaš televizijo.

MODRI JAN: Čisto zares! Vendar ga v obeh rekah izpirajo samo še ljubitelji, saj je delo trdo in dolgotrajno. Še pred drugo svetovno vojno pa je več kot 200 izpiralcev izpiralo zlato in se s tem preživljalo, saj je imelo zlato dovolj visoko ceno. Naj ti prišepnem, da so primarna nahajališča zlata v avstrijskih Visokih Turah, od tam pa jih potoki in reke nosijo s seboj vse do nižin vzdolž Drave in Mure.

SONČICA: No lepa reč! Tega si pa res ne bi mislila. Vem pa, da je danes Drava zatočišče za ribiče, čolnarje, rečne jadral-

ce in druge športne navdušence, pa tudi za sprehajalce in umetnike.

PUHEC: Hej, pametnjakoviča! Tudi jaz vem nekaj zanimivega o Dravi. V njej in okrog nje se odvija vsakoletno skupinsko čiščenje. Z »Ekološko akcijo Drava 2010 – Ni nam vseeno!« ob svetovnem dnevu voda marca lani se je še enkrat pokazalo, da reka skriva številne predmete, ki vanjo ne sodijo. Med odpadki so našli manjše tovorno vozilo, avto in številne druge kosovne odpadke, kot so avtomobilske gume, kolesa in podobno. Lahko verjameta?

HE Dravograd

Danes bova obiskala hidroelektrarno Dravograd, ki leži na naši energetske najpomembnejši reki Dravi. Zaradi velike vodnatosti in velikega padca je na njej v Sloveniji osem velikih hidroelektrarn in dve mali.

Pa nazaj k hidroelektrarni! Zgradili so jo Nemci, ker so za vojaško industrijo potrebovali vedno več in več električne energije. Ob odprtju leta 1944 je bila tako prva elektrarna s stebrno izvedbo v Evropi (poleg sočasno grajene HE Labot v Avstriji). Med vojno je bila hidroelektrarna poškodovana, njena obnova pa se je končala šele leta 1955, ko je bila vgrajena še tretja turbina.

In ker že veva, da se hidroelektrarne običajno nahajajo v jezu, naj ti povem, da je akumulacijsko jezero ob HE Dravograd dolgo kar 10,2 kilometra. Sega celo čez mejo v Avstrijo, vse do zgoraj ležeče HE Labot! Jezero se je postopoma razvilo v močvirje z otoki in trstičjem in je dragocen življenjski prostor redkih rastlin in živali.

Že veš?

- Jezovno zgradbo sestavljajo trije turbinski stebri med štirimi pretočnimi polji ter leva in desna obrežna zgradba.
- Umetno ustvarjeno akumulacijsko jezero zajema 5,6 milijona m³ vode.
- Elektrarna doseže moč 26 MW in z 8,9 m padcem na leto ustvari 142 milijonov kWh električne energije.

Triglav

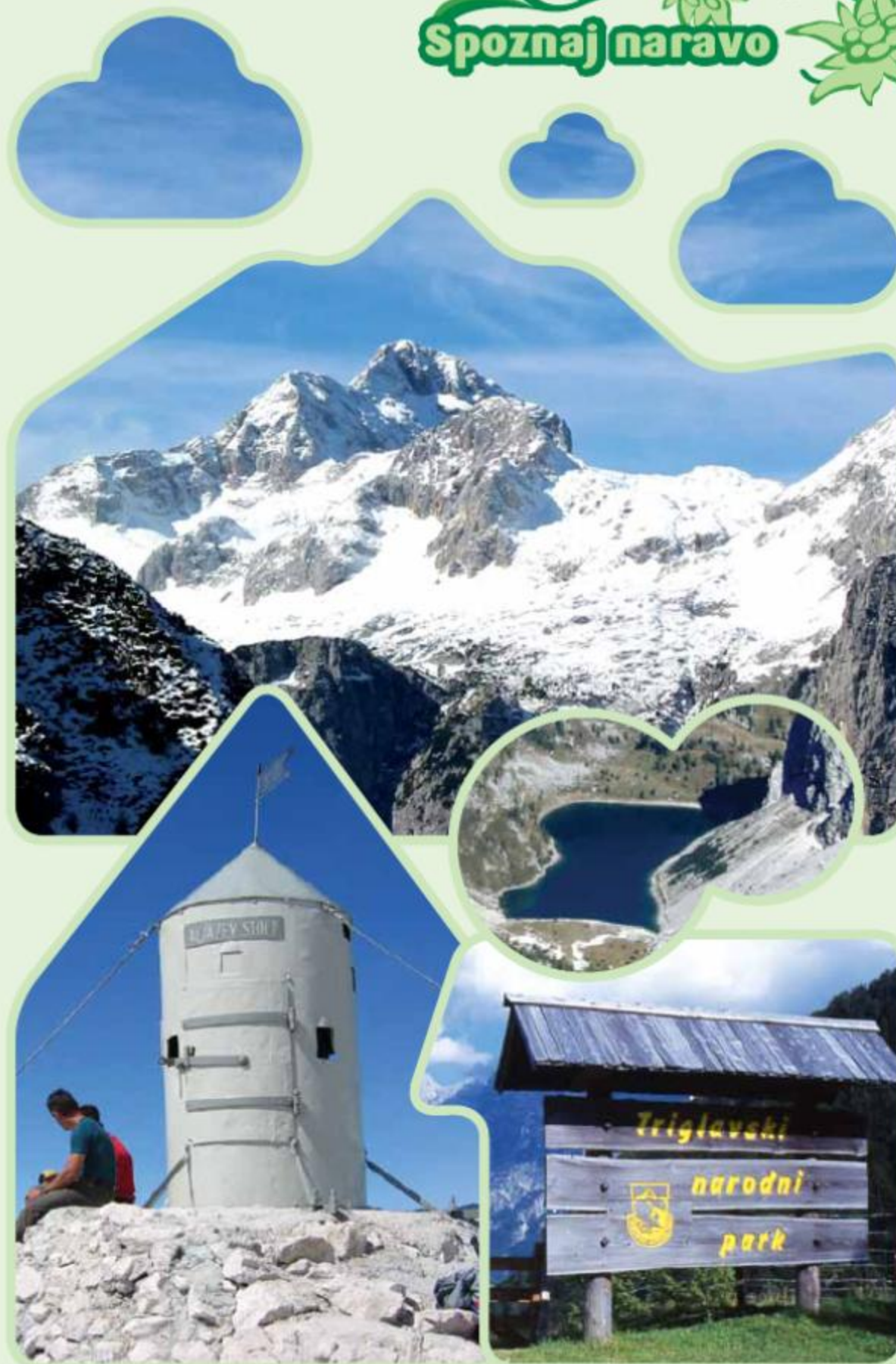
Danes bova malce poklepetala o Triglavu – simbolu slovenskega naroda. Seveda ga že poznaš, saj je s svojimi 2864 m najvišji vrh Slovenije. Nahaja se tudi na slovenskem grbu, o njegovi veličastni lepoti govorijo pesmi in pripovedke, pod Triglav, v okolico Kranjske gore, pa je postavljeno tudi dogajanje priljubljenih filmov o Kekcu in njegovih dogodivščinah.

Triglav je ime dobil zaradi značilne oblike, kakršno se vidi iz Bohinja. Nekateri pa trdijo, da je gora poimenovana po troglavem božanstvu Triglavu, v katerega so verovali stari Slovani. Bil je bog neba, zemlje in podzemlja, njegove tri glave pa so ponazarjale tri temeljne sestavine: zemljo, zrak in podzemlje.

Prvi, ki je Triglav opazil kot simbol slovenstva, je bil duhovnik Jakob Aljaž, ki ga je za nekaj goldinarjev odkupil od dovške občine in na njem postavil majhen kovinski stolp – Aljažev stolp.

Triglav se nahaja skoraj v središču Triglavskega narodnega parka, edinega narodnega parka v Sloveniji, ki celo sodi med najstarejše evropske parke. Tu se razprostira Dolina Triglavskih jezer, imenovana tudi Dolina Sedmerih jezer. V resnici je jezerc nekaj več in nekatera so bolj podobna mlakam, ker pa se večkrat presušijo, jih zato ne štejemo kot jezera.

S Triglavom je povezana legenda o kozorogu z imenom Zlatorog. Poišči jo na www.julijske-alpe.com.

Pobarvanka

Pobarvanko pošlji Modremu Janu do 12. 4. 2011 na naslov HSE d.o.o., Koprška 92, 1000 Ljubljana, s pripisom »Pobarvanka«. Izžrebal bo tri srečneže, ki bodo prejeli zanimive nagrade.

Pobarvanka

IME

PRIIMEK

STAROST

ULICA

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ

Živali v gorah

Bonton pravi, da moramo biti ob obisku gora čim bolj tihi in mirni, da ne splašimo živali. Tako jih bomo tudi lažje opazili in opazovali. Katere si pa ti že srečal?

Živalski svet v gorah je zelo pisan. Od sesalcev, ptičev, žuželk in plazilcev, pa do dvoživk in rib, ki prebivajo v gorskih jezerih. Najbolj tipični prebivalci visokogorja so seveda gams, kozorog, svizec, planinski zajec, belka in planinski orel.

Vsak po svoje so se prilagodili na zahtevne razmere življenja v gorah:

- Svizci zimo prespijo v brlogih, tovariše pa pred nevarnostjo opozorijo z dolgim žvižganjem.
- Planinski zajec in belka sovražniku uideta s pomočjo varovalne barve. Poleti sta njuno krzno oziroma perje rjava, pozimi pa bela, da sta manj vidna na snegu.
- Gamsi in kozorogi so pravi alpinisti. Lahko plezajo po strminah,
- stojijo na skalnih vrhovih in se z glavo naprej hitro spustijo po skalnih grebenih, ne da bi jim zdrsnilo. To jim uspe s pomočjo ostrorobih kopit, ki se kot nekakšni priseski držijo gladkih sten.
- Zaradi raznovrstnega rastlinja je v gorah tudi veliko metuljev. Ali veš, da obstajajo metulji, ki si kot ptice selivke pozimi za bivanje poiščejo druge kraje? S svojimi nežnimi krili lahko premagajo zelo velike razdalje.
- Planinski orel ima izredno oster vid, ki mu omogoča, da odkrije že najmanjši premik plena. V nasprotju z legendo pa v krempljih ne odnaša otrok in ovac. Kako neki, saj sam tehta le 5 kilogramov?!

Kozorog

Poznaš kozo, ki je doma v gorah? To je kozorog! V Sloveniji živi alpski kozorog, ki ga srečamo v Julijskih in Kamniških Alpah ter Karavankah. Njegov življenjski prostor je nad gozdno mejo, to je nad 3.000 metri. To pa je visoko!

Kozorog je močna in postavna žival, ki v dolžino meri približno meter in pol, tehta pa do 90 kg. Nekateri celo več! Kljub temu je zelo okreten, saj v višino skoči tudi do 2 m, z zaletom pa tudi več kot 4 m. Hop!

Prepoznamo ga po značilnih močnih rogovih, ki imajo obliko srpa. Pri samcih zrastejo do 1 m, pri samicah pa so precej krajši in merijo le okrog 30 cm. Njihova prednja površina ima vidne grbine – dve grbini naj bi pomenili približno eno leto starosti.

Kozorog in gams

Po videzu sta si različna. Pri kozorogih ima samica precej krajše roge kot samec, medtem ko pri samcu in samici gamsa razlika ni tako oči-

tna, saj imata oba do 20 cm visoke črne rogove. Kozorogovi svetlorjavi metrski rogovi so tako veliko bolj veličastni.

Kozorog gamsa prekaša tudi v velikosti – je še enkrat večji! Gams doseže največ 40 kg. Če pa boš imel enega ali drugega priložnost videti zelo od blizu, ju boš ločil tudi po obrazu, ki je pri kozorogu večinoma enobarven, gams pa ima okrog oči črno masko.

Ker je gams zelo plašen, je večja verjetnost, da boš od blizu srečal kozoroga, ki se človeka ne boji. Včasih je celo nevarno, če ga srečaš na primer na izpostavljeni polici, nič kaj plašni kozorog pa se ne umakne.

Dve grbini na rogu pomenita približno eno leto starosti.

Kozorogovi svetlorjavi rogovi lahko zrastejo do enega metra.

Kozorog ima močne noge, s katerimi lahko skoči v višino tudi do 2 m.

V dolžino meri približno meter in pol, tehta pa do 90 kg.

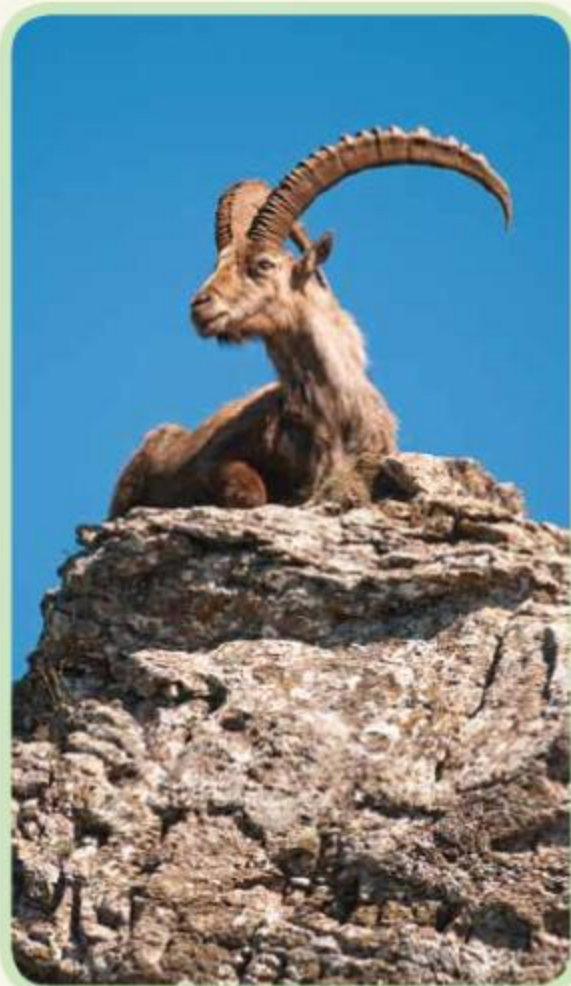
Že veš?

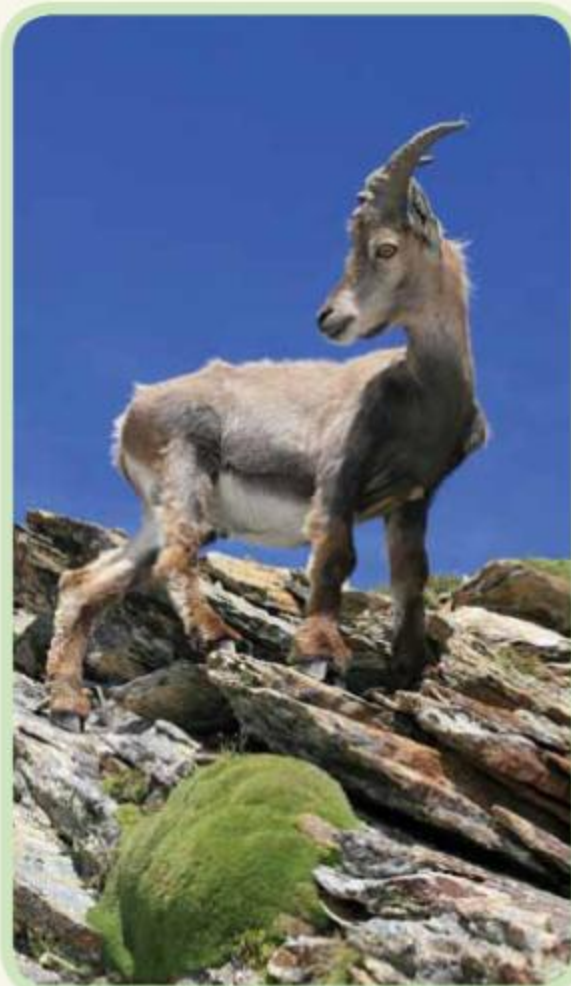
Veš, kako ločiš kozoroga od gamsa?

Razlik je kar nekaj. Na primer življenjski prostor, saj gams ne živi tako visoko. Razlika je tudi v njunem številu – v Sloveniji živi med 300 in 400 kozorogov in kar 15.000 do 20.000 gamsov.

Kozorog

Gams

Gorske rastline

Si že slišal za rastlinske pasove? Skrbno preberi opise posameznih rastlin in z ustrezno barvo iz barvne legende pobarvaj krogec ob rastlini, ki raste v določenem rastlinskem pasu. Pomagaj si z razlago rastlinskih pasov na naslednji strani.

Legenda barv

- Golo skalovje
- Visokogorski travniki
- Iglasti gozd
- Listnati gozd

Smreka

Smreka tudi pozimi obdrži iglice, zato lahko živi visoko v gorah, kjer je mraz. Smrekov gozd je tisti, ki riše gozdno mejo.

Črna murka

Cvet te skrivnostne rastlinice močno privablja čebele, saj diši po sladki vaniliji. Veš, kje jo najdeš?

Bukev

Bukev pozimi odvrže vse liste, zato prav visoko v gorah ne bi preživela.

Planika

Planika je pravi simbol gora, saj se planine skrivajo že v njenem imenu. Kot vata bela in puhasta cvetlica je simbol vseh zaščitenih gorskih rožic.

Lišaj

Lišaj je nenavaden organizem, ki hrano dobiva iz zraka in deževnice. Spoznaš ga po zanimivih barvah in oblikah, ki prekrivajo skalovja najvišje pod nebom.

Encijan

Si vedel, da iz korenin te nebeško modre cvetlice pridelujejo zdravilne napoje? Slovi tudi kot neverjetno odporna rastlina, zato je visokogorski veter zagotovo ne moti.

Gorske rastline

Ko boš šel naslednjič v gore, zelo pozorno spremljaj naravo okrog sebe. Opazil boš, da se z višino ne spreminja le temperatura, ampak tudi rastlinski svet.

Najprej se boš sprehodil skozi listnati gozd z bukvijo, hrastom in javorjem. Potem sledi mešani gozd, kjer je veliko pašnikov, ki pa se zaradi opuščanja košenja zaraščajo. Najvišji gozdni pas je iglasti pas s hojo, smreko, macesnom in borom. Nad gozdno mejo prevladuje ruševje, ki se z višino redči. Pričakali te bodo čudoviti planinski pašniki in travniki z najbolj cvetočim delom gora – z encijanom, nageljčki, planiko in zvončnico. Višje uspevajo samo še lišaji in mahovi. Sledi pas skalovja in grušča ter pas večnega snega in ledu.

Gorske rastline rastejo v težkih in zahtevnih vremenskih razmerah. Zaradi temperaturnih in svetlobnih skrajnosti, močnega vetra, pomanjkanja vode, zmanjšanja zračnega tlaka in skromne hrane so se morale precej prilagoditi.

Ponavadi so nizke rasti, plezalke ali pa so olesenele. Liste imajo prilagojene tako, da jih ponoči lahko zaprejo v »popke«. Spodnja stran listov je prekrita s kratkimi dlačicami, ki »popke« varujejo pred mrazom. Dolge korenine jim omogočajo močno zakoreninjenost, cvetovi pa so bolj barviti.

2500 m SNEŽNA MEJA

SKALOVJE IN GRUŠČ

MAHOVI IN LIŠAJI

RUŠEVJE, TRAVNIKI IN PAŠNIKI

2000 m ZGORNJA GOZDNA MEJA

IGLASTI GOZDNI PAS

MEŠANI GOZDNI PAS

LISTNATI GOZDNI PAS

Že veš?

• **Zakaj visoko v gorah drevesa ne rastejo?**

Pozimi zapade toliko snega, da se veje lahko odlomijo. Poleti pa je zelo suho in drevo ne dobi dovolj vlage.

• **Kdo je največji sovražnik rastlin?**

To je veter, ki jih nenehno vleče za liste, poleti pa hitro izsuši že tako ubogo podlago. Da bi se obvarovale, rastejo čisto ob tleh.

• **Kako rastline zadržijo čimveč vode?**

Nekatere vrste imajo čisto majhne liste, ki so prevlečeni s tanko voščeno plastjo ali pa so gosto poraščeni z dlačicami. Zato oddajajo manj vode.

• **Kako preživijo lišaji?**

Lahko se popolnoma posušijo, pa kljub temu ostanejo živi. Po dežju spet oživijo in začnejo znova rasti.

Gorski reševalec

Gorski reševalec je alpinist ali ljubitelj gora s posebnimi znanji (zdravnik, vodnik reševalnih psov ...), ki prostovoljno pomaga ljudem pri nesrečah v gorah in na težje dostopnih terenih.

Kdor želi postati gorski reševalec, mora najprej dopolniti 18 let. Prvi pogoj je, da je dober alpinist, ima čut za orientacijo v gorskem svetu in da dobro pozna teren, v katerega je vključen. Biti mora zdrav ter telesno in psihično v odlični kondiciji. Pomembne lastnosti gorskega reševalca so iznajdljivost, motorične sposobnosti in sposobnost skupinskega dela.

Pot do naziva »gorski reševalec« je zahtevna in naporna. Najprej se mora kandidat vključiti v Gorsko reševalno zvezo Slovenije, sledi naporno triletno pripravniško uspo-

sabljanje iz poletne in zimske tehnike reševanja, opraviti mora tudi 80-urni tečaj prve pomoči in šele nato lahko opravlja izpit za gorskega reševalca. Po uspešno opravljenih izpitih in pridobitvi licence pa se lahko specializira za opravljanje dodatnih dejavnosti in postane inštruktor, letalec, vodnik reševalnega psa ...

Precej zanimivo, kajne? Pa še življenja rešuješ! Slaba stran pa je, da trpi družina, ker so gorski reševalci pogosto odsotni od doma. Velik del življenja posvetijo izobraževanju, izpopolnjevanju in seveda reševanju.

Poišči razlike

Na videz dve popolnoma enaki sliki, pa vendar je med njima 7 razlik. Jih najdeš?

Kranjska Gora

Če sva prej govorila o Triglavu in Triglavskem narodnem parku, potem morava nujno še na sprehod po Kranjski Gori, ki tudi leži v tem območju. Prepričan sem, da jo poznaš! Si se že spustil s smučkami po njenih zasneženih strminah? Ali pa glasno navijal na tekmovanju za pokal Vitranc in na smučarskih skokih v Planici? Če ne drugače, pa vsaj doma pred televizorjem ...

Pa še cel kup drugih aktivnosti in prireditev se odvija v Kranjski Gori. Na primer tekmovanje v teku na smučeh. Ali pa tekma v plezanju po zaledenem slapu! Za res pogumne!

Živahno in prijetno je skozi vse leto. Njena prelepa narava kar vabi na družinski izlet, gore v njeni okolici pa so pravi raj za pohodnike in plezalce. Drugi športni navdušenci lahko izbirajo med adrenalinskimi vodnimi športi, kolesarjenjem, golfom in še bi lahko našteval.

Ampak tebe verjetno zanima posebna dogodivščina za otroke. Seveda, to je Kekčeva dežela! Pa poznaš tudi Škratovo deželo? Kaj pa poletno sankališče »Besna Peh-ta«? Nujno moraš preizkusiti tudi super zabavno Bedančevo drčo.

Joj, a sem pozabil še na naravne in kulturne znamenitosti? Veš kaj, dragi prijatelj, kar toplo se obleci in se s starši podaj na doživetij poln obisk Kranjske Gore. Potem boš pa ti meni povedal, kaj vse se tam dogaja!

Že veš?

Simbol občine Kranjska Gora je rušavec, ki je v teh krajih zaščiten živalska vrsta. Simbolizira neokrnjeno naravo, bogastvo in ljubezen.

Kekčeva dežela

Veš kaj, najboljša pustolovščina na svetu je obisk Kekčeve dežele. Saj poznaš zgodbe in filme o navihanem in pogumnem pastirčku Kekcu in njegovih dogodivščinah? No, v Kranjski Gori je ta skrivnostna dežela, kamor smejo samo otroci.

Z Bedanc busom se odpeljete v gore na najbolj nora doživetja. Na druženje in pohajkovanje s Kekcem, pa tudi na prave reševalne akcije, saj hudobni Bedanec vedno kaj zakuha. Najbolj zanimivo in zabavno hišo ima zagotovo prebrisani Vitranc. Tudi jaz bi imel namesto stopnic tobogan.

A si predstavljaš, da lahko čisto zares zlezeš v rov, ki je v resnici skrivni prehod do hišice, kjer živi prijazna Mojca?! Pa teta Pehta je prav hecna. In gostoljubna, kdo bi si mislil. Kaj pa preplašeni Rožle? Česa se boji tokrat?

Obiščite Kekčevo deželo!

Maj, junij:

Odprto vse dni, razen ob nedeljah

Julij, avgust:

Torek, četrtek, sobota, nedelja

September, oktober:

Sobota, nedelja, med tednom po dogovoru

Labirint

Pomagaj Kekcu rešiti Mojco iz labirinta!

Planinski muzej

Če malo razmisliš, boš ugotovil, da smo Slovenci narod pohodnikov. Živimo na majhnem, a geografsko zelo razgibanem ozemlju. Prav zato ima čisto vsak Slovenec v bližini doma vsaj manjši hribček. Tja na primer vsak dan peljemo psa na sprehod. Med vikendi potem malce planinarimo, lezemo in plezamo. Pozimi se radi hodimo v gore smučat in sankat, v zgodovini pa smo v gorah branili slovenstvo.

Za narod, ki je tako močno povezan z gorami, se seveda spodobi, da ima tudi čisto pravi planinski muzej. Najdemo ga v Mojstrani pod Triglavom, njegov glavni namen pa je ohranjanje planinske tradicije našega naroda in vzgajanje mladih v planinskem duhu in spoštovanju narave.

To je zelo zanimiv muzej, kjer nič ne zehaš. S pomočjo predmetov, filmov in fotografij te popelje v čisto tvoj vzpon na goro in kar zvrtele se ti bo od vseh dogodivščin in lepot narave.

Nagradni kviz

Poznaš vse odgovore? Na elektronski naslov modri-jan@hse.si mi do 12. 4. 2011 pošlji pravilne odgovore. Izžrebal bom srečneže, ki bodo prejeli vstopnico za ogled Slovenskega planinskega muzeja.

1. V KATEREM KRAJU NAJDEM PLANINSKI MUZEJ?

- a) IZOLA b) MOJSTRANA c) PTUJ

2. KAKŠNO RAZSTAVO SI LAHKO OGLEDAŠ V PLANINSKEM MUZEJU?

- a) V GORE GREM Z VODNIKOM
b) POTAPLJANJE POD MORSKO GLADINO
c) KAKO PRIPRAVIMO SOLATO Z RUKOLO

Nagrade

Vstopnice za ogled Slovenskega planinskega muzeja

Slovenski planinski muzej
SLOVENIAN ALPINE MUSEUM

Švica

Vstopi na vlak in se mi pridruži na potovanju po čudoviti Švici. Te zanima, zakaj greva z vlakom? Zato, ker jo je enkratno obiskati z vlakom, saj ima čudovite gorske železnice in najvišje ležečo gorsko postajo. Da ne govorim o zares udobnih dvonadstropnih vlakih. Pravo doživetje!

No, pa najprej preveriva, kaj že veva o Švici. Da je dvakrat večja kot Slovenija, ima pa skoraj štirikrat več prebivalcev. Ti so po narodnosti Nemci, Francozi, Italijani in drugi. Zato je Švica večjezična in ima kar štiri nacionalne jezike: nemščino, francoščino, italijanščino in retoromanščino.

Švica ni znana le po svojem bogastvu in politični neodvisnosti, ampak tudi po prekrasni naravi. Alpska pokrajina z visokimi gorami, kristalno čista jezera in ledeniške doline ti bodo vzele sapo in te popeljale v pravljico.

Morda prav v tisto, kjer nastopa knjižna junakinja Heidi! Si vedel, da prihaja iz Švice? Dežele, ki slovi po čokoladi in sirih. Švica ima zelo veliko pašnikov in travnikov in s tem tudi zelo dobre pogoje za razvoj sirarstva. Tudi ena najbolj znanih švicarskih jedi je sestavljena iz sira. To je fondue.

Deželo ur, švicarskih nožev, čokolade in sira pa poznamo tudi po mestu Cern, kjer je pod zemljo sloviti pospeševalnik delcev.

Že veš?

Zanimivosti:

- Švica je peta najbogatejša država na svetu.
- Sestavlja jo 26 »pokrajín«, ki se imenujejo kantoni. Vsak od njih ima svoj grb, ustavo, vlado, parlament, sodišča in zakone.
- Švico poznamo tudi pod imenom Confoederatio Helvetica (Švicarska konfederacija), od tod tudi kratica CH.
- Simbol Švice je bel križ na rdeči podlagi, ki ima versko ozadje.
- Švicarska garda so vojaki, ki služijo kot telesni stražarji, stražarji ob visokih obiskih, stražarji v pomembnih palačah in pomembnih evropskih sodiščih vse od 15. stoletja naprej.
- Švicarji imajo navado, da jedo solato pred glavno jedjo.

Varno v gore

Izlet v gore je čudovito doživetje. Če še ne planinariš, je skrajni čas, da začneš. Da pa boš v gorah lahko res užival, se moraš najprej dobro pripraviti. Pomembno je, da narediš načrt poti, se pozanimaš o vremenskih razmerah, se primerno oblečeš in obuješ in da imaš v nahrbtniku prave stvari. No, pa pogledaj!

1 Pred turo načrtuj, kdaj in kam greš. Težavnost poti mora biti primerna tvoji telesni in duševni pripravljenosti.

2 Preden se podaš v gore, se prepričaj o vremenu pred turo, med njo in po predvidenem koncu – ne pozabi: v gorah je velika nevarnost neviht!

3 Če te ujame nevihta, nikar ne išči zavetja pod drevesi, temveč nekje na odprtem v počepu. Znebi se vseh kovinskih predmetov!

4 Vpisuj se v vpisne knjige v kočah in na vrhovih. S tem si lahko reševalci zelo pomagajo pri morebitni iskalno-reševalni akciji.

5 Hoditi začni počasi, da se dobro ogreješ in nato nadaljaj z enakomernim tempom.

6 Pazi, da se ti pod nogami ne kruši kamenje – lahko sprožiš plaz!

7 Pravočasno se ustavi, sleci odvečna oblačila in zaužij dovolj tekočine, da ne dehidriraš.

8 Za seboj pospravi in odpadke odnesi v dolino.

9 Da se ne bi izgubil, se drži označenih poti in sledi oznakam.

10 Gorsko cvetje je zaščiteno, zato ga ne smeš trgati ali hoditi po njem.

11 Z vpitjem in kričanjem lahko prestrašiš živali ali celo sprožiš plaz.

12 Pri sestopu bodi še posebej previden, saj tedaj nisi več tako zbran.

Obvezna oprema:

- kakovostni pohodni čevlji,
- flis ali vetrovka,
- kapa,
- sončna očala in krema za zaščito pred soncem,
- pohodne palice,
- voda,
- prigrizek (sendvič, sadje ...),
- ustrezen zemljevid,
- čelada,
- mobilni telefon,
- pripomočki za prvo pomoč.

Ukrepanje ob nesreči:

- Poškodovancu naj kdo od odraslih nudi prvo pomoč, če ima znanje in opremo.
- Zaščiti ga pred padajočim kamenjem, soncem/mrazom in vetrom.
- Pokliči telefonsko številko za nujno pomoč 112.
- Pri reševanju s helikopterjem poskušaj z obleko dobro vidne barve pokazati, kje ste.

Očistimo gore

Zdaj si že veelik in dobro veš, da moramo skrbeti za naravo. Odpadki onesnažujejo okolje, rastline in škodujejo živalim. Uničujejo tudi nas ljudi, saj s pomočjo hrane, vode in zraka pridejo tudi v naše domove in v naše telo.

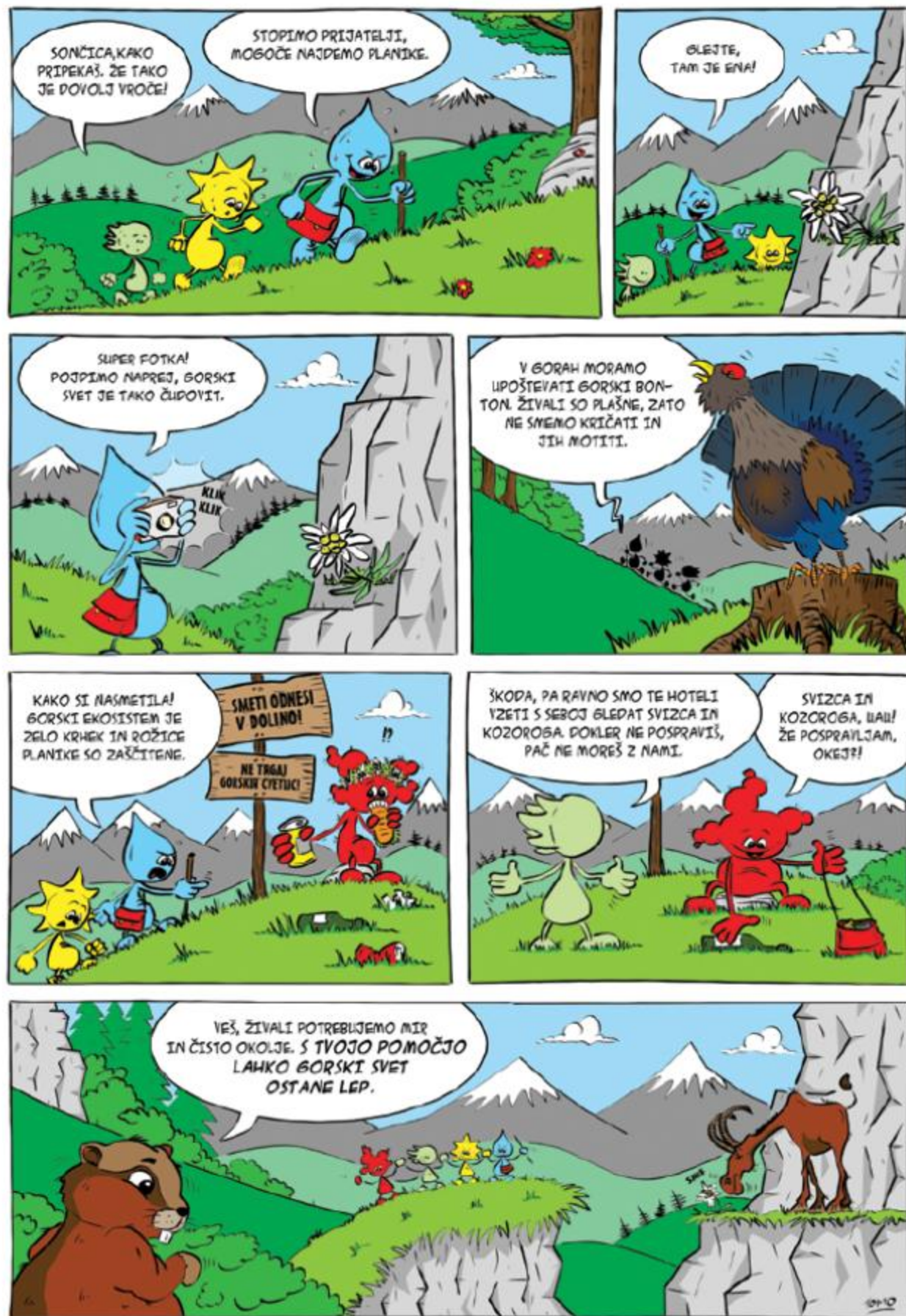
Najbolj neokrnjeno naravo srečamo v gorah, čeprav tudi tam pujsi, ups, ljudje že pridno smetimo. Zato je Zavarovalnica Triglav v letu 2010 organizirala akcijo »Očistimo slovenske gore« in na 25 planinskih postojank namestila kar 35.000 vrečk za smeti. In to take vrečke, ki jih je mogoče 100 % reciklirati. Planinci so potem od junija do oktobra zavzeto pobirali smeti v te posebne vrečke in jih odnesli v dolino. Si bil tudi ti med njimi?

No, ob prihodnjem obisku gora pa nikar ne pozabi na vrečko, v katero boš pospravil svoje in tuje odpadke in tako tudi sam pomagal pri ohranjanju narave!

**OČISTIMO
NAŠE GORE
POLEG LEPIH
DOŽIVETIJ
ODNESIMO
V DOLINO
TUDI SVOJE
SMETI**

Zlatorog in cvetlica

Nekje na skalnem vrhu,
kjer le veter govori,
v hribovitem domovanju
hrabri Zlatorog živi.

Spretno pleza nad prepadi,
rogove v soncu si zlati,
visoko med oblaki,
gorski orel se blešči.

Modri Jan tam išče rožo
nežno, belo, kakor puh,
šepeta se, da živi ponoči,
da jo ščiti gorski duh.

Nekje na skalnem vrhu,
kjer le potok žubori,
v kraljestvu Zlatoroga
krhka Planika zacveti.

Izlet v gore

Napisala: Darja Štukelj

Uf, končno pomlad! Toplo sonce, pisane rožice, vsenaokrog zelena barva in razigrano ptičje petje. Naši trije prijatelji, Modri Jan, Sončica in Puhec, pa jo pridno mahajo v hribe. Vsak s svojim nahrbtnikom odločno stopajo po označeni poti in zraven veselo čebblajo.

»Kaj je bilo to?« se prestrašeno ustavi Sončica. Vsi trije napeto poslušajo, a nič ne slišijo. »Verjetno je bil samo veter, ki se igra v krošnjah dreves,« zamahne Puhec z roko in vsi trije odidejo naprej. Teren se počasi začne dvigati in malim pohodnikom se upočasnijo koraki. Tedaj pa Puhec prestrašeno krikne. »Zdaj sem pa slišal! Res sem slišal! Prav razločno sem slišal ... nekaj!« Srce mu glasno razbija. Tudi Sončica zaskrbljeno pogleduje okrog

sebe, a ne vidi ničesar. Modri Jan se pogumno nasmehne: »To so samo gozdne živali. Plašne so, zato jih ne vidimo.« In nadaljujejo po strmi poti navzgor.

Zdaj se sliši le še globoko dihanje in glasno sopenje. Dolgo časa že hodijo in pot je že pošteno strma, zato jim ni več do klepeta. Kar naenkrat pa jih prestraši glasen krik. »Auuuuuuuuuu!« Vsi trije se negotovo spogledajo, potem pa se Modri Jan pogumno napoti v smeri krika. In kaj zagleda? »Uaaaaa,« na tleh sedi objokana Packa Rija in se drži za gleženj. Medtem ko ji Modri Jan tesno povija gleženj s povojem iz škatlice s prvo pomočjo, Packa Rija žejno hlasta Sončičino vodo. In Puhec ji odstopi svojo energijsko ploščico.

Packa Rija se je potolažila. Le nalahko še hlipa. Na eni strani jo podpira Modri Jan, na drugi Puhec in tako počasi in s skupnimi močmi prispejo do gorske kočice. Od tam na pomoč pokličejo gorske reševalce. Packa Rija pojasnjuje: »Ko sem se sprehajala po gozdu in razmišljala, kako naj preženem dolgčas, sem vas zagledala. Zdelo se mi je, da bo zelo zabavno, če vas zasledujem. In res je bilo. Dokler nisem postala žejna in lačna in utrujena. Nazaj pa se nisem znala vrniti.« Spet ima solzne oči. »In potem mi je kar naenkrat spodrsnilo in sem padla.« »Ampak Packa Rija! V gore ne moreš iti nepripravljena,« pojasnjuje Sončica, »obuti moraš primerne pohodniške čevlje, da ti ne drsi in se ne poškoduješ. Pa vedno moraš imeti s sabo veliko vode, da ne dehidriraš.

»In energijsko ploščico za moč!« pristavi Puhec. »Mislim, da se moraš še veliko naučiti o obisku gora. O pripravah, o opreми, o bontonu in o tem, da v gorah ne kričimo, ne smetimo in ne trgamo rož,« je resen Modri Jan. Packa Rija zardi. Dogovorijo se, da jo bodo naučili vsega, kar vedo o gorah, in ko se bo njen gleženj pozdravil, se bodo skupaj odpravili na izlet v hribe. Packa Rija je zadovoljna in široko nasmejana.

»Dober dan, otroci. Jaz sem gorski reševalec, kdo potrebuje mojo pomoč?« jih prijazno nagovori glas za njimi. »Jeeee!« veselo zaploskajo vsi štirje, »rešeni smo!«

Urša Uršič

Danes te bomo spoznali z mlado planinko Uršo Uršič, ki že četrto leto obiskuje planinski krožek v osnovni šoli Simona Jenka v Kranju.

Kdo te je navdušil za planinski krožek in kako se je vse skupaj pravzaprav začelo?

Začela sem v 5. razredu, ko se je tja prijavila tudi prijateljica Sanela. Skupaj sva obiskovali planinski krožek in se ob tem zelo zabavali. Čez nekaj časa je Sanela nehala, jaz pa sem ostala. Nisem več hodila na vse izlete, ker mi je zmanjkalo časa za vse šolske obveznosti. Sedaj hodim na vsake toliko časa. Še vedno se zelo zabavamo in spoznavamo slovenske gore.

Slovenija je znana kot zelo gorata dežela. Koliko hribov ti je uspelo že obiskati?

Navadno obiščemo kakšno predalpsko hribovje, kjer niso tako zahtevne poti, obiščemo pa tudi gorovja v Julijskih Alpah. Najbolj se mi je vtisnil v spomin izlet na Sedmera jezera in na Komno. Na vsake toliko časa

gremo v Prekmurje in se povzpne-
mo na tamkajšnje hribe.

Imamo pa tudi kar nekaj zahtevnejših planinski poti. Si pripravljena tudi na takšne podvige?

Seveda. Saj smo na izletih navajeni na tudi zelo zahtevna področja. Na primer pot čez Sedmera jezera, Tošč, Komna in druge gore.

Življenje v naravi, spanje v šotorih, osvajanje hribov — vrhunec doživetij za vsakega mladega gornika. Si se udeležila že kakšnega planinskega tabora?

Ja. Na taboru na Sedmerih jezerih smo dvakrat prespali v različnih kočah. To je bila zelo zanimiva izkušnja, saj smo spoznali nočno življenje v gorah. Gorski zrak očitno zelo dobro deluje na naše razpoloženje, saj smo se zvečer vsak dan veselili in se zabavali.

Živalski svet je v gorah zelo bogat. Srečamo lahko npr. gamsa, kozoroga, svizca, planinskega zajca ... Si že kakšno srečala?

Za živalski svet v gorah je zagotovo planinstvo zelo moteče, ker nekateri planinci ne spoštujejo reda in so zelo glasni in onesnažujejo naravo. Ker pa smo mi mladi planinci zelo osveščeni o kulturi v gorah, smo na izletu do jezera Ledvička videli svizca. Bilo jih je več. Zelo so bili lepi.

Pogosto, ko gremo v hribe, opazimo na poti raznorazne odpadke. Misliš, da ljudje pri obisku gora premalo upoštevajo planinski bonton?

Mislim, da z osveščanjem vedno manj planincev odvrže odpadke. To se mi zdi zelo lepo, saj so slovenske gore zelo lepe in jih moramo zaščititi pred odpadki.

Lansko leto poleti je potekala v naših gorah velika čistilna akcija »Očistimo slovenske gore«. V 25 planinskih postojankah so bile nameščene posebne vrečke za odpadke. Si se je mogoče udeležila? Organizirate čistilne akcije tudi v vašem krožku? Udeležili smo se te akcije po mestu, vendar pa v našem krožku ne organiziramo takšnih akcij. Mislim pa, da bi jih bilo zelo poučno in koristno organizirati.

Se tudi v prihodnosti vidiš v vlogi planinca?

Mislim, da se bom v prihodnosti tudi veliko podajala v gore, seveda pa bo odvisno od družbe, družine in dela. Seveda pa si želim še enkrat oditi na Sedmera jezera. Ta so definitivno raj v gorah in tudi po Sloveniji.

Gal Gjurin

Glasbenik, vokalist, producent in snemalec

Lahko rečemo, da si eden boljših glasbenikov na slovenski sceni. Na samostojno pot si stopil s prvenecem *Srce*, trenutno pripravljáš novo ploščo *Duša in telo*. Nam lahko poveš o tem kaj več?

Hvala za pohvale, a to naj presojata publika in čas. *Duša in telo* je nekakšno logično glasbeno nadaljevanje *Srca*, hkrati pa ponuja izlete v nove zvočne pokrajine, ki jih dobim s križanjem različnih žanrov, od rocka, kantrija, hipopa, klasične orkestralne glasbe, popevke, šansona, baroka, jazza, elektronske glasbe, latinoameriške glasbe in tako dalje. Tako dobim nove mešanice, ki jih zapakiram v obliko popularne glasbe, torej nekajminutno skladbo, ki je v zadnjih 50-ih letih postala osnovna glasbena struktura.

Besedila pišeš sam, kajne? Od kod inspiracija, črpaš iz svojega življenja?

Ja, vsa besedila pišem sam, vedno pa črpam iz svojega življenja. Za ka-

Foto: Klemen Prepeluh

kšen verz me kdaj inspirira tudi kdo drug, kakšen pesnik, kakšen filozof, kakšna zgodba ali morda muza ... Včasih celo zgodovinski dogodki.

Za sabo imaš tudi zelo uspešno glasbeno pot s sestro Severo v glasbeni skupini Olivija. Še vedno kje nastopita skupaj?

Še vedno, ja. Ravno zdaj v Cankarjevem domu v Gallusovi dvorani, 28. februarja, ko prirejám Koncert za dušo in telo, bova spet skupaj zapela. Zato pojdite hitro po karte! :) Marca se odpravljám z ekipo na koncertno turnejo in tudi tam bo Severa gostja na nekaterih nastopih. Seveda bo tudi kakšno presečenjenje. Da ne pozabimo: še Jean in Rene Markič, tandem iz Naklega, stara 15 in 12 let ... Rene je z mojo skladbo *Kralj neba* letos prejel prvo

nagrado na festivalu slovenske mladinske popevke *Brinjevka*. Rad delam glasbo za mladino in otroke, me sprošča.

Doma imaš harmoniko, ki ti jo je kupil oče s honorarjem, ki si ga je prislužil za vlogo Kekca v filmu *Srečno, Kekec*. Kakšna zgodba stoji za tem, jo še vedno uporabljaš?

Uporabljam jo na vseh svojih posnetkih, kadar potrebujem harmoniko; na vseh svojih ploščah, pa tudi na ploščah *Vlada Kreslina*, s katerim redno sodelujem že kakih 5 let. Izdelava te harmonike seže v leto 1962, znamke *Melodija-Hohner*, še iz tistih časov, ko so *Hohnerce* sestavljali v Mengšu, v tovarni *Melodija*, instrument pa so v treh delih pripeljali čez mejo kot surovino, da ni bilo treba plačati carine za končni izdelek. To je prava stara dobra *Melodija-Hohner*, z zelo žlahnim zvokom. Posebno sentimentalno vrednost pa ima zato, ker se v njej skriva honorar, ki ga je moj oče prejel za naslovno vlogo v mladinskem filmu *Jožeta Galeta Srečno, Kekec* leta 1963.

Kaj pa počneš v prostem času, se odpraviš kdaj v gore?

Sem bolj morski človek in v gore res toliko ne zahajam, čeprav imam kar nekaj prijateljev in znancev, ki so zagrizeni gorniki (smeh). Vendar pozor! Obstaja tudi glasbeni alpinizem – tam beseda »gora« dobi nov pomen, gre pa za plezanje po glasbenih gorah, za spuščanje po tonskih meliščih in dviganje na vršace po še neprehojenih strminah. Gre seveda za ekstremni alpinizem ... (smeh)

Imaš kak svoj priljubljen kotic, kamor se skriješ pred vsakodnevnim vrvežem?

Hm, počakam, da pride večer, ko se posvetim delu in ustvarjanju. Takrat vrveža ni več, čez dan težko delam, ker ni miru.

Pa še za konec, imaš kakšen nasvet za naše mlade nadebudne bralce?

Seveda: najdi tisto, kar si, kar te resnično zanima, za kar bi dal svojo dušo in telo, za kar si, kot rečemo, poklican – to naj postane tvoj poklic – in v tem neomajno vztrajaj.

Fotografski natečaj

Sprehod po naravi je lahko zelo zabaven. Sploh, če pri tem skušaš v objektiv ujeti kakšen zabaven trenutek. Poslikaj sebe, svojega najboljšega prijatelja ali pa obiži naravo med zimskim počitkom. Fotografijo nam pošlji do 25. 3. 2011 na naslov modri-jan@hse.si, s pripisanimi podatki (naslov fotografije, ime, priimek, starost, naslov). Vse prejete fotografije bodo objavljene na spletni strani www.modri-jan.si, kjer bo v času med 1. 4. 2011 in 2. 5. 2011 potekalo spletno glasovanje. Tri fotografije, ki bodo v času glasovanja prejele največ glasov, bodo nagrajene.

1. nagrada: 3 foto zvezki in foto ravnilo
2. nagrada: 2 foto zvezka in foto ravnilo
3. nagrada: 1 foto zvezek in foto ravnilo

Valentinovo

Srčki iz blaga

Potrebujemo:

- blago
- polnilo
- pribor za šivanje

Priprava:

Izrežemo dva srčka iz blaga in ju položimo enega na drugega. Robove srčkov spnemo z bucikami, da jih bomo lažje sešili. Zašijemo rob in pustimo razporek za polnjenje, dolg približno 5 cm. Srček napolnimo s polnilom za blazine in zašijemo luknjo. Tako, naš srček je končan.

Materinski dan

Voščilnice

Ne pozabi na 25. marec — materinski dan. Že razmišljaš, kaj bi ji lahko podaril? Mogoče voščilnico?

Izberi tebi najljubšo, jo dopolni z lepo mislijo in preseneti svojo mamico!

Ptičje hiške

Otroci, ne spreglejte!

Spletno glasovanje za najlepšo ptičjo krmilnico, ki so jo izdelali otroci iz vrtcev, sodelujočih v nagradnem natečaju »Majhna hišica, veliko zavetje«, se je že pričelo in bo trajalo vse tja do 5. marca 2011. Vabim te, da me obiščeš na spletni strani www.modri-jan.si/ptice in glasuješ za krmilnico, ki ti je najbolj všeč. Tri vrtece, ki bodo dobili največ glasov, bom tudi obiskal.

Vrtec Pikapolonica

Vrtec Šentjur

Vrtec Ptuj

Vrtec Sončnica

Vrtec Brezno

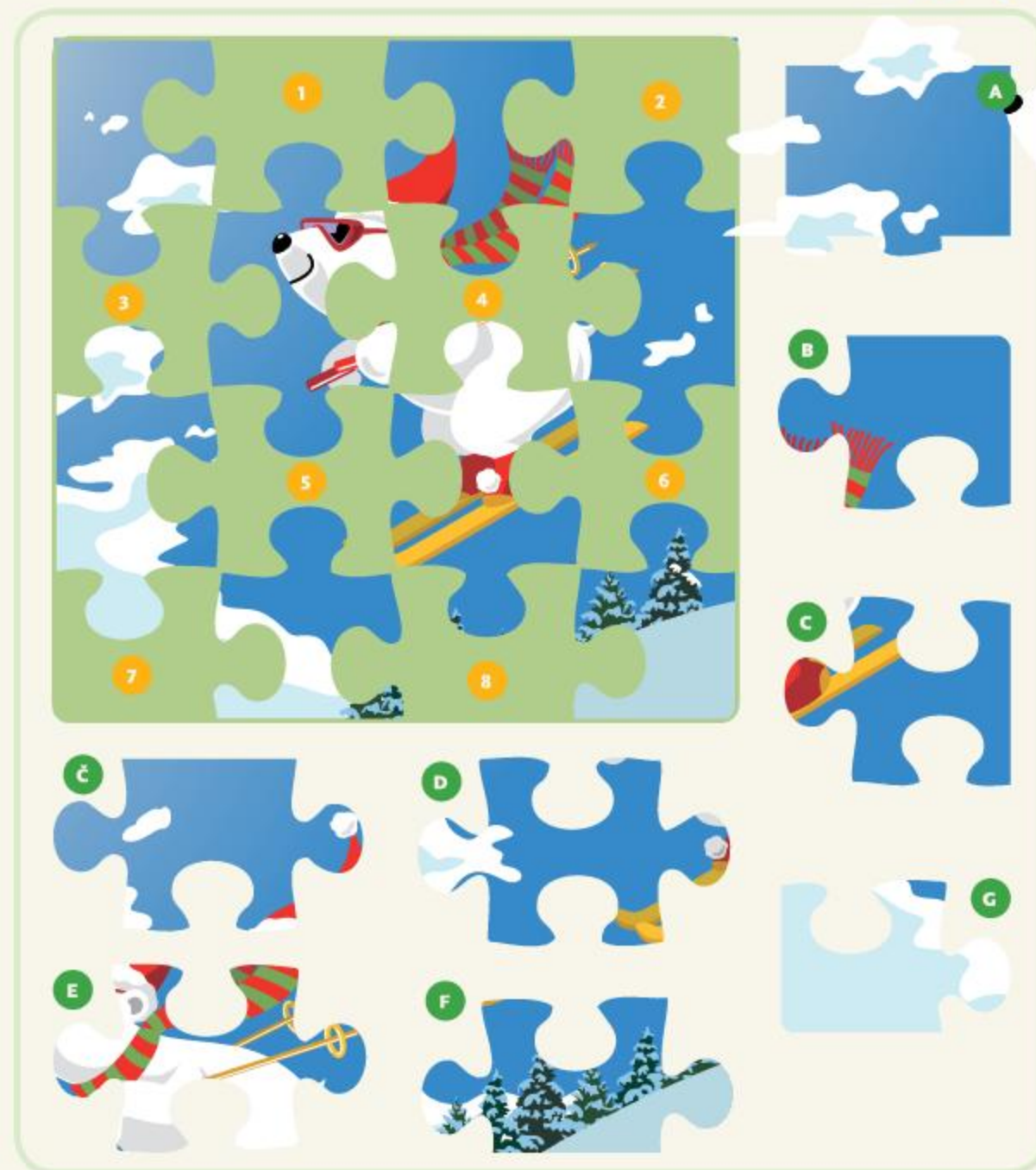
Vrtec Ig

Vrtec Log

Vrtec Pikapolonica

Sestavljanke

Poišči koščke sestavljanke, ki spadajo na določeno mesto na veliki sliki. Rešitev bo objavljena v naslednji številki revije Modri Jan.

Pisma za Modrega Jana

Res uživam v prebiranju pošte in z veseljem jo tudi objavim! Tako lahko tudi moji prijateljski, ki berejo to revijo, občudujejo risbice, pesmice, zgodbice in še kaj. Pobrskej po svojih talentih in mi tudi ti pošlji svojo mojstrovino na naslov HSE d.o.o., Revija Modri Jan, Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana.

Uuu, koliko pošte!
In to samo zame!

Laura Trobevšek

Žanžak Strgar

Jonatan Senica

Rok Supi

Larisa Nartnik

Lars Debeljak

Matjaž Vaupotič Podlehnik

Dobrodelne voščilnice

OŠ Zadobrova

Ana Gregorc

Andraž Kugovnik

Viktorija Zavrl

Gregor Sevčnikar

OŠ Zadobrova

OŠ Franjo Golob

Neža Senica

OŠ Dragotin Kette

Marja Klarič

Modri kviz

Si natančno prebral mojo revijo? No, potem ne bo težko odgovoriti na vprašanja. Malo si pomagaj še s spletno stranjo www.modri-jan.si. Vsak odgovor ima svojo črko, ki jo zapiše v ustrezno mesto v geslu glede na številko vprašanja.

Geslo nam skupaj z osebni podatki (ime, priimek, starost, naslov, e-pošta) pošlji najkasneje do **12. 4. 2011** na naslov **HSE d. o. o., Revija Modri Jan, Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana, s pripisom »Modri kviz«** ali po elektronski pošti na naslov modri-jan@hse.si.

Izžrebal bom 5 nagrajencev, ki bodo prejeli praktične nagrade. Več informacij o nagradni igri poišči na spletni strani www.modri-jan.si. Rešitve Modrega kviza številka 4 ti bom zaupal v naslednji številki revije.

GESLO številka 4

1	2	3	4	5	6
○	○	○	○	○	○

1. Na kateri reki imamo v Sloveniji največje akumulacijsko jezero?

- na Savi **B**
- na Dravi **P**
- na Muri **R**

2. Kako imenujemo rečni režim, pri katerem ima reka največjo količino vode pozno spomladi, ko se topi sneg?

- dežni **A**
- snežni **T**
- ledeniški **O**

3. Katero gorsko žival imenujemo tudi »alpinist«?

- planinskega zajca **L**
- planinskega orla **Z**
- kozoroga **I**

4. Kdo ti pomaga pri nesreči v gorah?

- gorski reševalci **Č**
- gasilci **E**
- policisti **V**

5. Čigavo »deželo« lahko obiščemo v Kranjski Gori?

- Heidijino **U**
- Kekčevo **K**
- Harry Potterjevo **S**

6. Katera država je po svojih geografskih značilnostih in značaju prebivalcev podobna Sloveniji?

- Slovaška **M**
- Hrvaška **T**
- Švica **I**

Naročilnica na revijo Modri Jan

Vsako leto bomo izdali 3 do 4 številke brezplačne revije Modri Jan. Če ste revijo že prejeli po pošti na svoj naslov, ste že naši naročniki, zato vam ni treba ponovno pošiljati svojih podatkov. Lahko pa povabite prijatelje, da tudi oni postanejo naročniki. Povejte jim, da lahko spletno naročilnico izpolnijo na www.modri-jan.si.

NAROČILNICA na revijo Modri Jan

IME

PRIIMEK

LETO ROJSTVA

ULICA

POŠTNA ŠTEVILKA

KRAJ

ELEKTRONSKI NASLOV

OZNAČITE, ČE ŽELITE PREJEMATI MODRIJANOVA OBVESTILA.

PODPIS STARŠEV

DATUM

Rešitve Modri Jan številka 3

Vprašanja o Prešernu, str. 5:

1800, Vrba na Gorenjskem, pravo, zdravljica, Urška

Jamarska oprema, str. 16:

1, 2, 3, 4, 9, 10, 12, 13

Poveži korenino z rastlinami, str. 18:

1 = Č, 2 = C, 3 = A, 4 = D, 5 = E, 6 = B

Kviz, str. 27:

1b, 2a, 3b

Križanka, str. 42:

LEDENA DEŽELA

Rebus, str. 43:

Viking, Islandija, ledena dežela, gejzir

Modri kviz, str. 48:

OTROCI

Modri Jan je po šolah potoval in okoljevarstvene naloge dodeljeval

Okoljevarstveni projekt HSE presega vsa pričakovanja

Kot je napovedal že v prejšnji številki, je HSE v okviru tokratnega pilotskega okoljevarstvenega projekta z naslovom **MODRI JAN PO ŠOLAH POTUJE IN OKOLJEVARSTVENE NALOGE DODELJUJE** konec avgusta na vse slovenske osnovne šole poslal predstavitveno brošuro z **20 EKONALOGAMI**, med katerimi so lahko šole oziroma posamezni razredi izbrali tisto, s katero so se prijavi na projekt.

Do zdaj smo prejeli kar 385 prijav, v katerih sodeluje več kot 8.000 otrok. To potrjuje, da gre do prizadevanja HSE glede okoljskega izobraževanja otrok v pravo smer.

Izdelane naloge bodo sprejemali v treh rokih, in sicer do 15. novembra 2010, do 15. januarja 2011 in do 5. marca 2011.

Nekaj prispelih ekonalog je predstavljenih na fotografijah.

OŠ Sladki Vrh

OŠ Toneta Čufarja

OŠ Bršljin

OŠ Šentjaž pri Dravogradu

Več informacij poiščite na spletni strani <http://www.modri-jan.si/ekoprojekt>.

www.hse.si

www.modra-energija.si

www.modri-jan.si

NAGRADNI FOTONAREDI KRIŽ KRAŽ

Kakšna križanka! V njej so se med seboj pomešali foto izdelki in gorska oprema.

Veš, kaj so foto izdelki?

Nanje si lahko sam, kar doma za računalnikom, vstaviš svojo sliko. Nič težkega ni! Je enostavno in hitro, pa še zabavno! Svoje narejene izdelke lahko pošlješ tudi prijateljem.

Reši križanko in pojdi na www.fotonaredi.si, kjer ti z nagradnim geslom **brezplačno pripada velik poster s tvojo sliko!**

1. Foto album

2. Foto

3. Foto album

4. Foto album

5. Foto album

6. Foto album

7. Foto album

8. Foto album

9. Foto album

10. Foto album

11. Foto album

12. Foto album

13. Foto album

14. Foto album

15. Foto album

Nagradno geslo: _____

Ob vstopu na spletno stran www.fotonaredi.si med izdelki najprej izberite poster, na računalniku poiščite zeleno fotografijo, jo naložite in vstavite v poster. Nato kliknite ikono za naročilo in vpišite kodo – nagradno geslo. V 3 do 5 dneh boste poster brezplačno prejeli na dom.

MODRI MISLIMO NA JUTRI

www.modra-energija.si

TUDI VI LAHKO PRISPEVATE K LEPŠI PRIHODNOSTI!

Odločite se za nakup okolju prijazne električne energije iz obnovljivih virov slovenskih rek. Modro energijo pridobivamo v hidroelektrarnah, ki ne obremenjujejo okolja in tako prispevajo k ohranitvi narave in živalskih vrst.

doplačilo za Modro energijo
0,001 € na kWh*
(1 € na MWh)

* Cena Modre energije je dodatek k ceni električne energije za vsako porabljeno kilovatno uro.

**Pridružite se skupnosti,
ki aktivno skrbi za zdravo okolje!**

 Modra energija
Obnovljivi viri sedanjosti in prihodnosti

VEČ INFORMACIJ PRI VAŠEM DOBAVITELJU ELEKTRIČNE ENERGIJE: • HSE 01 470 41 00 • ELEKTRO LJUBLJANA 01 230 40 01 • ELEKTRO MARIBOR 02 220 01 15
• ELEKTRO CELJE 03 420 13 00 • ELEKTRO GORENJSKA 080 22 04 • ELEKTRO PRIMORSKA 05 333 33 50

 hse
Javno podjetje Slovenije d.o.o.

 **ELEKTRO
LJUBLJANA**

 **ELEKTRO
MARIBOR**

 **Elektro
Celje**

 **elektro
gorenjska**

 **Elektro
Primorska**